

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Papok-, gazda-
ügyi egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre 8 K. Tani-
óknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány ára
10 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szög minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **BETEGH PÁL** könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz.

Gazdasági Egyesületünk egy éve.

Vármegyénk gazdasági egyesülete a minap tartott évi rendes közgyűlésében számolt be mult évi tevékenységéről.

A „Székely-Udvarhely“ olvasói előtt ismeretes ugyan ezen, vármegyénk egyik legfontosabb testületének élénk működése, mert hiszen nyomról-nyomra teljes érdeklődésünkkel kísértük munkájában. Azért azonban szolgálatot vélünk teljesíteni, hogy a nagy gondossággal összeállított titkári jelentést, mely maga az egylet története és jövőbeli irányzata — szóról-szóra közöljük.

Hlatky Miklós kir. főreáliskolai tanár, egyesületi titkár jelentése a következő:

Tisztelt közgyűlés! Az elmúlt év gazdasági helyzetének bizonytalansága nemcsak az ország, de szűkebb hazánk, vármegyénk gazdasági életére is rossz befolyással volt, a mit csak súlyosított a székelyegyleti takarékpénztár bukása, mely ugyan az 1901-ik évben következett be, de melynek káros hatása az elmúlt évben is érezhető volt. Mert igaz ugyan, hogy a pénztár adóssai megtalálták a segítő kezét, mely bajaikból kész volt őket kimenteni, de azok, akik a pénztár hitelezői voltak, a betétesek, kiknek jelentékeny része kis existenciát volt, talán egész életre kiterjedő szorgalmuk, takarékságuk gyümölcsének nagyrészt elvesztették.

A gazda munkájának gyümölcse Isten kezében van. Legjobb tudása szerint megműveli a gazda földjét, várja az áldást: jó egy tavaszi fagy, elveszi gyümölcstermését, egy nyári zivatar jégverése megsemmisíti szép reményekkel biztató gabonáját, a tartós esőzés lehetetlenné teszi téli takarmányának betakarítását, az esetleg fellépő járványos állatbetegségek elpusztítják állatállományát, megnehezítik az állatkereskedelem forgalmát. E csapások mindenikéből része volt vármegyénknek az elmúlt esztendőben. A tavaszi fagy tönkretette szép reményekkel biztató gyümölcstermésünket, a vármegye több községének határán áthúzódott jégverés a gabona nagyrésztét, a helyenként fellépett árvizek a már megkészített takarmányt tették semmivé, a megyeszerte uralkodott sertes-vész, száj- és körömfájás lehetetlenné tette hosszú időn át állatkereskedelmünk lebonyolítását. Hogy mennyi tőkét veszítettünk el mind e csapások miatt, azt számokban kifejezni sem tudjuk. Súlyosbította a helyzetet, hogy az 1901-iki gazdasági év sem volt megfelelő. Az őszi vetés több község határában nem volt bevégezhető, az őszi határok nagyrésztben tavasziakkal lettek volna bevetendő, de hiányzott a tavaszi vetőmag. A vesztélyben nem hiányzott a segítő kéz, egyesületünk felterjesztésére a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter ur 3618 K 66 fillért adományozott tavaszi vetőmagra, melynek csak 70 %-a volt visszafizetendő, melyből bevásárolt zab és árpa vetőmagból 19 község 193 gazdája részesült segélyben. Az így kölcsön adott vetőmag árát a mult évben is többször sujtott Miklósfalviak és néhány egyesületi tag kivételével a többi kölcsönző becsületesen visszafizette az államkincstárnak, a mi a legkésebb bizonyítéka annak, hogy a népünk a nyert jótéteményt méltányolni tudja, és hogy a szükség napjaiban nem alamizsnát, csak támogatást kért.

A magas kormány jóindulatát székely népünkkel szemben nemcsak e tényekkel tanúsította,

sokkal nagyobb jótéteményben részesíté vármegyénk inségügyi bizottságának közbenjárására azokat, a kiknek a mult őszi őszi-vetőmagjuk hiányzott, kiknek egy év alatt visszafizetendő 28224 K értékű vetőmagot adományozott, melyből csak 19757 K 37 f lészen visszaizetendő.

Hogy mindkét kölcsön kieszközlésében az érdem oroszánrésze elnökünk ömeltóságát illeti, az mindenikünk előtt ismeretes. E két tényssel még nincs kimerítve elnökünk ömeltóságának vármegyénk gazdaközönsége iránti érdemeinek sorozata. Nagyobb jelentőségű és évtizedekre kiható fontossággal bír azon fáradozása, a melylyel sikerült a Földhitelintézet segélyakezióját megszerezni vármegyénknek. 3 millió K törlesztéses kölcsön nyújtása volt e fáradozás gyümölcse, mely — tekintve, hogy ez legnagyobb részben magas kamatozású takarékpénztári kölcsönök kifizetésére fordított — legkevesebb 120—150 ezer K évi kamat terhet vett le népünk vállairól. A legmélyebb köszönetünket fejezhetjük ki e kezdeményezéséért. Ömeltóságának úgy, mint a Földhitelintézet vezéreinek. Annál nagyobb köszönet illeti meg a Földhitelintézetet, mert a kölcsönöket teljes értékben pénzben fizette ki, mert több mint egy év óta itt tartja köztünk kirendeltségét, mely kirendeltségnek a kölcsönök lebonyolításában, hogy mily érdemei vannak, csak az tudja teljesen méltányolni, aki megkísérlette távollevő pénztézetek segélyét venni igénybe, aki ismeri telekkönyveink rendezetlenségét.

Minden roszban van valami jó. A vármegyénket, illetve az egész székelységet ért csapások megmozdították az egész haza magyar társadalmát, egységes szózatként zúgott végig az országon a közvélemény kiáltása, hogy a székelyt, a magyarság bástyáját, ha áldozatokkal is, újra meg kell erősíteni, hogy a veszély napjaiban erős karjaival miként a multban, a jövőben is segítsen feltartani a haza ellenségeit. A megmozdult társadalom érdeklődése teremtette meg a csikustádi székely kongresszust, a hol a legilletékesebb társadalmi tényezők foglalkoztak a székelyföldi bajok okainak felderítése és orvoslási módjainak megállapításával; a megmozdult társadalom érdeklődése visszhangra lelt a magas kormánytól, aki létesítette a székely kirendeltséget, feladatául tűzvén ennek mindazon orvosszereket felkutatni, melyekkel a bajok orvosolhatók; a kirendeltség élére Sándor János marostordamegyei főispán állítatván, e szerencsés választással a siker már eleve biztosított. Ömeltósága személyesen is megjelenvén választmányi ülésünkön, főbb vonalaiban kifejtette az actio programját, ami mindnyájunk lelkét a legszebb reményekkel töltötte el népünk jövőjét illetőleg. A miniszteri megbízott ur látogatását nyomon követte a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter ur dr. Darányi Ignác székelyföldi látogatása, aki országos gondjai közepette is szakított magának pár napi időt arra, hogy a Székelyföldet, annak népét színről-színre lássa, megismerje. Az ez alkalommal egyesületünkben ajkairól elhangzott szavak, a melyek azóta kezdenek testet ölteni, csak megerősítették fönnebb már kifejezett reményeinket.

Hogy a gazdasági kiegyezésnek bizonytalansága mily nyomasztólag hatott főleg állatkereskedelmünkre, azt bizonyítani felesleges; tudja azt minden gazda, hisz alig van közülünk egy is, aki ne tapasztalta volna a marha-árak hanyatlását. A szabad kereskedelmi irányzat, mely két évtized előtt még uralta az európai államok gazdasági politikáját, úgy gabonatermelésünket, mint állattenyésztésünket virágzóvá tette, ugyszólván az őszi nyugati államok piacain megjelenhettünk terményeinkkel; a tenyésztő úgy, mint a kereskedő, megtalálta fáradsalmi jutalmát. De mióta

jelszó lett a nemzeti termelés védelmezése, a nyugati piacokat egymásután elvesztettük; manapság ugyszólván kizárólag az osztrák és német piacokra vagyunk utalva, ép azért valóságos csapásnak tekinthetjük a német agrár szellem győzedelmes előnyomulását, mely a németországi új vámtarifát eredményezte, mely ha teljes szigorával életbe lép, lehetetlenné válik a német piacokon terményeink értékesítése. Az Ausztriával való új gazdasági kiegyezésnek kellene reconpensátot szolgáltatni válságos helyzetünkben. Bármennyire bizunk is kormányunk hazafisága, bölcsesége és előrelátásában, szövetséges társunk sajátságos parlamenti viszonyai mellett vajmi kevés kilátásunk lehet arra, hogy a veszített positionkat visszanyerhessük.

Ép azért, mert a jelen védvamos irányzat mellett mindinkább saját erőnkre vagyunk és leszünk utalva, kell gazdaságunkat a változó viszonyoknak megfelelően berendezni. Az egyoldalú gabonatermesztés helyett, mely a mieinknél magasabb átlag termések mellett sem jövedelmező, át kell térnünk oly ipari növények termelésére, a melyek termését a közös vámterületen belül is tudjuk értékesíteni.

A legkevesebb befektetést kívánja ez irányban a lóheremag termelés, a melyre földünk és éghajlatunk kiválólag hivatott, mely a piacon már is jó névnek örvend. Sajnos, hogy az aranka irtásra sem közigazgatásunk, — nagy elfoglaltsága miatt — sem termelőink kellő gondot nem fordítanak, minek eredménye, hogy terményeink értékesítése csak alacsonyab átlag áron eszközölhető, mintha tiszta magot tudnánk piacra vinni. Gazdaközönségünk érdeke megkövetelné, hogy ezen értékes terményünk értékesítésében megmentessék a kereskedelem tulkapásai ellen, önmagunk iránti köteleességet teljesítsenek, ha értékesítéséről szövetkezeti uton tudnánk gondoskodni. Egy kis jóakaraton mulik az egész.

A lentermelés szép fejlődésnek indult, kíváncsatos, hogy a beváltásnál mindkét részről felmerült jogos és vélt sérelmek a megindult fejlődést vissza ne fejlesszék.

Nagyfontosságú és a jelen viszonyok között jól jövedelmező növényünk volna a komló, mely nemcsak a vármegye alantabb fekvő vidékein jutalmazza termelőjét, de a magas fekvésű Zetelakán is oly szépen sikerült, hogy telepítőjének minden várakozását felülmutta. Igaz, hogy a komló beállításához nagy befektetés kívántatik, de kisebb 1—300 töves kertetek a kisgazdák saját házi népük munkaerőjével is beállíthatnának. Az ily apróbb komlóskertek jövedelmére inkább számíthatnának, mint a gyümölcsösökre, melyek termését több ellenség fenyegeti.

A kereskedelmi növények termelése mellett fokozható volna birtokunk jövedelme a gyümölcstermelés nagyobbmértvű felkarolása által, továbbá azáltal is, ha népünk több figyelmet fordítana a trágya kezelésre, a földet intenzívebben szántaná, a gyomtól tisztábban tartaná, ha a vetőmagra nagyobb gondot fordítana.

A helyes gazdálkodási elvek megismertetésére kiváló szolgálatokat tehetnének vidékenként a lelkészek, tanítók, tanultabb birtokosok vezetésével alakított gazdakörök, a melyek a hét bizonyos napjain összegyűjtve a földnépét, nemcsak azzal szolgálnak a nép érdekeit, hogy őket ez összejövetel alkalmával a helyes gazdálkodási elvekkel ismertetnék meg, hanem azáltal is, hogy elvonnák a léha időtöltéstől, a korcsmázástól, a miből, hogy mennyi veszedelem származik, a törvényszéki akták, pusztuló birtokok tudnak megmondani. Egyesületünk a legnagyobb örömmel támogat minden oly mozgalmat, ami az erők ily irányu egyesítését tűzi ki célul.

Az elmúlt 1902-iki évben két köz- és 18 választmányi ülést tartottunk. Közgyűlés inken 20, választmányi üléseinken 146 pont alatt tárgyalunk az előfordult ügyeket, indítványokat. Iktatóra érkezett 368 darab, a melyek mind elláttattak.

Tevékenységünk kiterjedt a vármegye összes gazdasági ügyeinek fejlesztésére.

Átírtunk a vármegyéhez a Székelyegyleti takarékpénztár kis betevői érdekében; az üsző bevételei alapba tartozók szorgalmazása végett, egy mezőgazdasági tanácsosi és egy rétmesteri állás rendszeresítése végett, a sertésenyésztés, az utak befásítása érdekében, a Földhitelintézet akciójának a vármegye részéről való támogatása ügyében.

A nagyméltóságu m. kir. földmívelésügyi minisztériumot megkerestük egy egyetemi fokozatú mezőgazdasági főiskolának Kolozsvárról való létesítése, a Földhitelintézetnek a magas kormányhoz intézett memorandumáért, egy minta konyhakertészet és alsófokú gazdasági iskolának a megye területén való létesítése tárgyában, bükkyerdeink értékesítése szempontjából, a mezőhegyesi számfelveti tehénnek kedvezményes fizetési feltételek mellett való átadása érdekében, tavaszi vetőmag adományozásáért, költségvetési hiányunk pótlásáért, a szentkirályi gazdakörnek egyszerűbb gazdasági gépekkel való segélyezéseért, az elemi csapások által két évben sújtott miklósfalviak érdekében; a székelyföldi miniszteri megbízott urnak több hozzánk intézett kérdésére véleményt adtunk, átírtunk hozzá a rétmesteri állás rendszeresítése, legelőink javítása, illetve legelő rendtartás érdekében; a székely kongresszus intéző bizottságához a székelyföldi földhitel ügyében, a szolgabíróságokhoz a községi kanok, kakasok, a birtokstatisztika tárgyában. Hosszasabban foglalkoztatta választmányunkat az új tagosítási eljárás ügyében a magas kormány által leküldött kérdőpontok tárgyalása, azokra felelet adása.

Midőn a földmívelésügyi miniszter ur nagyméltósága székelyföldi látogatása alkalmával egyesületünk tagjait s általában vármegyénk gazdaságosságát fogadta, 10 pontra terjedő memorandumot nyújtottunk át, melyben kiterjeszkedtünk azon alkotásokra, melyek megvalósítása által egyesületünk, vármegyénk gazdasági bajainak orvoslását reményli. Azon szívélyes válasz, melyben nagyméltósága memorandumunkat átvette, a legszébb reményekkel töltöttek el bennünket azok megvalósítása iránt.

A vármegye ez évben is megbízott bennünket azzal, hogy az általa kezelt üszőbevételei alap terhére jöminőségű üszőket vásároljunk és adjunk ki kedvezményes árviszafizetés mellett. 25 darabot vásároltunk, melyeket jobbra kigazdák, tanítók, lelkészeknek adtunk el, miáltal bizonyára jó szolgálatot tettünk állattenyésztésünk fejlődésének, kíváncsok volna, hogy az eladási ár pontosabban térüljön vissza, hogy így minél többben legyenek e kedvezményekben részesíthetők.

Az elmúlt évben rendeztünk két tenyészállat kiállítást, egyet Székelykeresztúrról és egyet Székelyudvarhelyre. Az első ez alkalommal is nagyon sikerült, tanuságot téve ez alkalommal is arról, hogy a magyar erdélyi fajta tenyészállatok főleg bikák nevelésével nemcsak nagyobb, de kigazdánk is nagy szeretettel és tudással foglalkoznak, hogy a legszebb ilyeszerű apaállatok vármegyénkben tenyésztetnek. A székelyudvarhelyi üszőkiállítás az időközben kiüthött száj- és körömfájás miatt már csak a legszűkebb körre szorítkozott; annál tanulságosabb volt az ezzel kapcsolatosan rendezett gépkiallítás, a különböző talajmívelő eszközök bemutatása, melyek munkáját a legnagyobb érdeklődéssel kísérte a nagyszámúban összegyűlt gazdaközönség.

A szűgülyát ez évben is fenntartottuk, 124 darab 1—3 éves üsző talált e gulyában pompás nyári legelőt, a honnan szeptember 30-án behajtatván, a tulajdonosok legnagyobb örömeire egytől-egyig a legszebb conditióban voltak tulajdonosainak átadhatók. Kíváncsok mutatkozik, hogy az egyes tagok által kihajtható állatok száma contingentáltassék, hogy minél több kigazda legyen részesíthető ez intézményünk áldásaiban.

A fentebbiekben vázolt kezdeményezéseken kívül kiváló gondot fordítottunk arra is, hogy egyesületünk iránt a közérdeklődést fokozzuk. Ebbeli törekvésünk eredménye, hogy az elmúlt évben egyesületünk kötelekebe lépett 8 új alapító és 59 évdíjas tag.

Egyesületünk jötevői voltak a nagyméltóságu m. kir. földmívelésügyi minisztérium 1600 koronát adományozva kiállítás céljaira, 700 koronát költségvetésünkben mutatkozó hiány fedezésére, az Erdélyi Gazdasági egyesület 200 K, az

Országos Magyar Gazdasági Egyesület 10 K pénzdíjjal és 250 K értékű ezüst serleggel ajándékozva meg tenyészállat kiállításunkat. Sperker Ferenc és Beldi László alapító tagok 100 koronát adományoztak egyesületünk céljaira. Fogadják mindnyájan legmélyebb köszönetünket.

Veszteség is érte egyesületünket, egész vármegyénket, báró Kemény Béla és Szentkirályi Árpád tagjainak elhunytával, akik egyesületünknek keletkezése óta buzgó tagjai voltak, akik mint gyakorló gazdák is elévülhetlen nevet vittek ki vármegyénk gazdasági viszonyainak javításában. Az első mintaszerű magángazdaságának berendezésével, a második a róla nevezett székely törökbuza-félesztés kitenyésztése és forgalomba hozatalával, mely korán érő székelyi tengeri faj nemcsak hazánk, de a szomszédos országokba, még Oroszországba is élénk kiviteli cikkek képezett. Bár lépne nyomába más oly szakképzett gazda, mint ő volt, aki ép annyi szakértelemmel, ép annyi lelkesedéssel szolgált e tengeri fajta jó tulajdonságainak tovább fejlesztését. Egyesületünk szép hivatást teljesítene, ha szövetkezeti úton nagyban tudná e vetőmagot termelni.

Tisztelt közgyűlés! Teljes önérzettel mondhatjuk el, hogy azon céljainkat, melyek megvalósításához az egyesület vezetőinek buzgalma van szükség, elértük az elmúlt évben, elfogjuk érni ebben is, már a melyek létesítéséhez az ügybuzgóságon kívül anyagi eszközökre, pénzre is szükség van, csak úgy lesznek elérhetők, ha a vármegye gazdái, kiknek anyagi jóvoltáért küzdünk, minél nagyobb számban lépnek egyesületünk kötelekebe, hogy tagsági díjaikkal megnövekedő jövedelmünkkel fedezhessük az új alkotások költségeit, mert a magas kormány is, kinek bőkezűségét egyesületünk ez évben is élvezte, kifejezetten akkor ad, áldoz értünk többet, ha látja, hogy a magunk buzgósága sem tétlen, de akarunk is, tudunk is magunkon segíteni.

Egyházi élet.

A pápai jubileum megünneplésével egybekötött VIII. Szent Antal felolvasó-estély várakozáson felül sikerült. Az emelvény függönyei közül kegyesen mosolygott le mindnyájunk közösi atyjának a »bölcs Leó«-nak képe. Jelen volt kegyes püspök urunk, kit az óriási, a tornacsarnokot zsufolásig megtöltő közönség lelkes éljenzéssel fogadott belépésekor. — A bevezető ének után Lakatos Vilma állítá élénk bámulandó ügyességgel és élénk színezéssel a »legnagyobb hadvezérnek« diadalát, »Krisztus győzelmét«, ki egyszerű halászokkal meghódítja az egész világot, sziklára helyezi örök birodalma trónját, »szűzek és vértanúk serege« sarjad országa földjén mindörökké. Bakó Katalin zongoratanárnő gyönyörű énekével mesterileg találta el a hit és vallásos buzgalom hurjait. Gaibel Aladár meghatóan festette le a családjáért önfeláldozó szeretettel munkálkodó férfit: kártya és körösma nem fog but hozni e családra, »nem szabad nyomorban sinylődni és éhezni nekik, míg ép egészséggel emelhetem Istenhez két kezem«. Burger Árpád főgimn. tanár egyenesen XIII. Leónak »az égből jött világosság«-nak életébe markol bele, kit ott lát a szírtén ülve, melyet a téves elméletek és társadalmi irányzatok egész hullámra csapkod körül, bátran belekiált onnan a társadalom nyugtalan tengerébe; és inae az elbódult népek feleszmélnek, fejedelmek és alattvalók, gazdagok és szegény munkások rendre felismerik benne ama zászlónak hős hordozóját, mely gazdagnak és szegénynek a boldogulás biztos útját jelzi meg e földön is. Méltán nevezte őt kora a »szegények szerető atyjának«. Gaibel Szeverin tanítónő és Kopácsy Mária duette-je gyönyörű összhangban, mint angyalének gyönyörködtette, újból lelkesedésre hangolta szíveinket. A vallásos ihlet bensőségével magasztalva egyházunk láthatatlan fejét Jézus Krisztust, ki az egész látható középpontját szent Péter rendihetien római székét alkotá. Most Florián Mariska »XIII. Leó pápa 25 éves jubileumára« cz. lendületes költeményt szavalta el megkapó hévvel és ügyességgel. Nagyszerűen illett a »Szegények atyja« ezen ünnepélyének keretébe Szemlér Ferenc főgimn. tanár saját költeménye, melyet kegyes püspök urunk felhívására ő maga adott elő, megragadóan ecsetelve abban a szegények iránti könyörület Isten előtti nagy érdemét. Az egészet a pápai himnusz zárta be,

melyet Gál Sándor kántor harmónium kíséretével szíve mélyéből lelkesen énekelt a közönség. Ekkor püspök atyjának intézett pár szót a jelenlevőkhez; kiemelve, hogy szent atyjának a világ minden nemzetét szeretettel öleli keblére, de minden nemzet között legjobban szereti a magyart, mit azzal is kimutatott, hogy a múlt évi zárandoklat alkalmával a magyar pápai himnusz éppen Gál Sándor kántor vezetése mellett kétszer hallgatta végig; kifejezve a legnagyobb meglepetését fölötte. Ezt is megfogja írni Rómába, hogy miként az egész világ, úgy e hazának egy kis része sem maradt hátra a szent atya iránti hódolat bemutatásában. Még inkább fog örvideni Krisztus helytartójának szíve, midőn olvassa, hogy itteni mindegyik hiva is lelkiismeretesen fogja teljesíteni vallásos köteleit. Végre megköszönte a rendezők- és szereplőknek a szegények érdekében kifejtett önzetlen fáradozását. Távozásakor a ragaszkodás minden nemével körülvéve e jóságos atyát szerető hivei.

S-s.

Irodalom.

»Háziiparunk érdekében.« Ezzel a címmel Solymossy Endre tanár füzetet adott ki, melyben a székely háziipar ügyében szerzett okos megfigyeléseit, tervezéseit adja elé a közvéleménynek terén már régóta nagy buzgalommal működő szerző. Solymossy gyűjtötte volt össze, vármegyénk iparfejlesztő bizottsága megbízásából, az aradi és debreczeni bazárok részére azokat a megyei és háziipari készítményeket, melyek a magyar Alföld közönsége előtt méltó elismerést arattak. Ezzel a fáradságot, nagy körültekintést igénylő, megbízással kapcsolatban egyszersmind tanulmányozta Aradon és Debreczenben a kiállítás minden részletét. Mindezekről a füzet pontosan beszámol s a legridegebb bímolat mellett is arra a konklúzióra jut, hogy székely háziipari készítményeinknek tulnyomó része közszükségletet képez az Alföldön és hogy tömeges termelés, azoknak összegyűjtése, raktározása, kedvezményes vasuti szállítás mellett, igen szép jövedelmi forráshoz lehet juttatni a székelyeket. Ezek után meggyőzően tünteti fel a háziipar fejlesztésére, kivitelére szükséges módozatokat, nevezetesen a vármegyei községek részvételével alapítandó Raktárszövetkezet szükségességét. Solymossy Endrének eddigi munkálkodása és a székelység érdekében, az iskola falain kívül is, pár évtized óta folytatott példászerű munkássága elég biztosíték arra, hogy a füzetében fejtegetett okos és tanulságos nézeteit az irányadó körök ne csak megfigyeljék, hanem azokat a maguk rendje és módja szerint megvalósítani is törekedjenek. F.

Különfélék.

Horatius Cocles.

Rómában pártviszály:
»Pusztulj Torquin király,
Zsarolni már sok lesz!
Eképp kiált a nép,
S a harc terére lép
Horatius Cocles.

A »hét halom« során,
Miként sötét orkán,
Kicsiny, de büszke had:
Megvédni szent jogát,
A hon szabad javát,
Tiber felé halad.

A tulparton, ki áll?
Tróntól fosztott király
Haraggal sikra kél.
Eutriában volt
— Hiába ott se szólt —
Porsenna lesz segély.

A vérszomjas hadak
Egymásra rontanak,
Elszántan küzd a nép.
A tér egy sirhalom,
Az ellenség azon
Már-már a hidra lép.

Horatius kiált
A hidra s felkiált:
»Hidat romboljatok!
Ha majd a munka kész,
Romát nem éri vész,
Én addig itt vagyok.«

A küzdő hős megett
A hid már szétesett,
Elzárva minden ut.
Horatius csak áll,
Körülte száz halál
Ellenfelére jut.

De már nincs több erő,
S ajkán e dal fakad:
»Temessétek habok,
En már boldog vagyok,
Csakhogy hazám szabad...«

Mentő habok felett,
A hős el nem veszett
És él, miként a hon...
Felétek szép napok,
Ti hősök és nagyok:
Hazám szerelme von!

Fülei Sz. Lajos.

— **Időjelzés** a meteorológiai intézet már-

us 11-iki távirati jelentése szerint: Hűvös,

— **Majláth püspök városunkban.** Gróf Ma-

th Gusztáv Károly erdélyi püspök, mint la-

nk mult számában már emlve is volt, a róm.

th. gymnasium szentgyakorlatait személyesen

azette. A fáradhatatlan és lelkes főpásztor vásár-

ap d. e. 50 tanuló részt vett a bérálás szent-

nyében. Vasárnap d. u. pedig a Szent-Ferencz-

ak. indiek templomában tartott predikációt, a

plomot zsufolásig megtöltő, óriási nagy áhi-

os közönség jelenlétében. Ezenkívül megjelent

Szent-Antal egyesület által rendezett és igen

zéken sikerült felolvasó estélyen is. Majláth gróf

üspök hétfőn d. u. 3 órakor utazott vissza szék-

elyére. A vasuti állomáson elutazása alkalmából

ott volt a környékbeli és udvarhelyi papság

az ung-Cseke Lajos főesperes apáttal az élén, a

gymnasium tanári-kara és nagyszámu közönség.

— **Szemere Miklós** országgyűlési képviselő

képviselőházban minap tartott nagyszabásu be-

zedést kiadta, hogy azt minél szélesebb körben

erőre emertte tegye. Ne csak a képviselőház falain

elől keltsen az figyelmet, hanem szolgálatára

egyen annak az általános, a politikai pártállások

n minden rétegében megnyilatkozó érdeklődésnek,

mely Szemere iránt mind jobban megnyilatkozik.

A beszéd a Szemere-féle elegáns füzetek alak-

ában sárga nyomásu borítékban jelent meg az

Athenaeum r.-t. könyvnyomdájában Budapesten.

— **Kitüntetés.** A király R u s z János hely-

beli m. kir. csendőrmestert hosszas éveken át

tanusított kiváló érdemeiért a koronás ezüst érdem-

keresztel tünette ki.

— **Esküvő.** Sámson Lajos helybeli keres-

kedő, m. kir. só-nagyúrú folyó évi április 1-én

d. u. 4 órakor az izr. templomban tartja esküvő-

jét Nussbaum Rózával Alvinczen.

— **Márczius 15.** A nagyidők legnagyobb nap-

jaaak 55-ik évfordulóját, mint lapunkban már kö-

zölve volt, mindhárom főiskola ifjusága lelkesen

ünnepli meg s az ifjusági önképzőkörök műsorait

már ismertettük is. A három főiskolán kívül már-

cius tizenötödiki emlékünnepezt rendez még az

agyagipari szakiskola és a helybeli „S z é k e l y

D a l e g y l e t” is. A dalegylet ünnepélye 15-én

délután lesz a városi vigadó nagytermében s

műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja a hely-

beli első zenekar. 2. Hymnusz, Erkeltől. Előadja

a Dalegylet. 3. Talpra magyar! Szavalja dr Fo-

dor Boldizsár. 4. Csata dal, Hubertől. Előadja a

Dalegylet. 5. Alkalmi beszéd, tartja Tompa Ár-

pád egyleti alelnök. 6. Kurucz dalok, Kálditól. Elő-

adja a Dalegylet. 7. Szabadság ünnepén, Vendtől.

Szavalja Dózsa Sarolta k. a. 8. Szózat, Egressy-

től. Előadja a Dalegylet. — Az ipari szakiskola

önképzőkörének élén Spaller József tanár áll s

az ő érdeme, hogy a szakiskola ifjusága is min-

den hazafias ünnepet megül. A szakiskola ünne-

pélyének műsora ez: 1. Hymnusz, énekl az ifju-

sági dalkör. 2. Megnyitó, tartja Tunner Alajos

IV. éves növendék. 3. Talpra magyar! szavalja

Bedő Vincze IV. éves növendék. 4. »1848. már-

cius 15.« Ünnepi beszéd, tartja Gagy Ferencz

IV. éves növendék. 5. Szózat, énekl az ifjusági

dalkör. 6. A magyarok Istene, Petőfitől. Szavalja

Nemes Mózes IV. éves növendék. 7. Hunyadi in-

duló, énekl az ifjusági dalkör. — A bikafalvi

olvasókör is megünnepli márczius 15-ét változ-

atos műsorral. Az ifjuság dalkara énekel. Imát

mond Bedő András ev. ref. lelkész. Felolvas

Ugron Gáspár, a nagyidők élő tanuja, 48-as hon-

véd hadnagy. Pósa Lajos »Haza« cz. költeményét szavalja Lukács Ilona. Majd az ifjuság dalkara énekel s hazafias költeményeket szavalnak: Vasas János és Bakesi János tanító. Az ünnepély kezdete délután 4 órakor lesz s ennek lefolyása után táncmulatság következik. — Kénos község ifjusága márczius 15-én a Székelyudvarhelyen építendő unitárius templom javára nemzeti ünnepélylyel egybekötött táncmulatságot rendez. Az ünnepély sorrendje: 1. Hymnusz, énekl az ifjuság. 2. Felolvas Vári Albert lelkész. 3. »A csonka honvéd« című alkalmi színművet előadja: Foris Jula, Nyisztor Aron, Imre Mária, Foris Mózes, Foris Sándor, Máté Aron. 4. Talpra magyar! Szavalja Sándor Mária. 5. Szózat, énekl az ifjuság. — A h o m o r ó d k a r á c s o f a l v i olvasókör és ifjusági dalegylet a nagy nap 55-ik évfordulóján hazafias ünnepélyt rendez rendkívül nagy és változatos műsorral, mely 24 pontból áll. Az ünnepélyt tánc követi s a befolyó jövedelmet iskolai harmonium beszerzésére fordítják.

— **A budapesti Székelykör közgyűlése.** E hó 8-án tartotta meg évi közgyűlését a Székelykör, mely — mint tudósítónk írja — fiatalos erővel halad nemes célja felé. Dr Baczó Albert elnök beszéde és dr Balázs Sándor titkári beszámolója változatosan és élénken tüntették fel a kör eredményes működését. Majd a pénztárnok, könyvtárnok és a felügyelő bizottság jelentése után az új tisztikar megválasztása következett. A választás megejtése előtt Fülei Sz. Lajos, a »Székely-Udvarhely« főmunkatársának alelnökké való jelölését megköszönte, de nyomban kijelentette, hogy megválasztása esetén azt — sokoldalú elfoglaltsága miatt — el nem fogadhatná. Ő mint közkatona óhajtja és tudja legjobban szolgálni a kör érdekeit. A választás következő eredményével végződött: elnök Józsa Mihály kir. tanfelügyelő, alelnökök dr Fábán László és dr Jakó János, ügyész dr Baczó Albert, háznagy Timár Gyula, pénztárnok Maksay Gyula, könyvtárnok Szentpály Sándor, jegyző Bedő Aron. A választmányba tizenkét rendes és négy pótagot, a felügyelő bizottságba pedig öt tagot választottak. Ezután küldöttség hívta meg az új elnököt. Dr Baczó — ki változott körülményei miatt vált meg az elnökségtől — lelkes szavakkal üdvözölte Józsa Mihályt, ki csinos programbeszédben fejtegette azokat az elveket, melyek működését irányítani fogják. A mindvégig hangulatos és lelkes közgyűlés élén tüntetéssel adózott a jelenlévő diszelnököknek is.

— **Városi közgyűlés** Székelyudvarhely város képviselőtestülete f. hó 9-én hétfőn d. u. 3 órakor Szakács Zoltán polgármester elnökle alatt közgyűlést tartott. A közgyűlés tárgysorozatán mindössze két kisebb állásnak helyettesítés útján leendő betöltése szerepelt. Irnoknak a nyugalomba vonult Tamás Dénes helyére Holstein Simon végrehajtót helyettesítették. Ideiglenes házi pénztári ellenőr pedig a beteg Szabó József helyébe Szabó Gábor, a székelyegyleti takarékpénztár volt pénztárnoka lett.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminiszter a fenyédi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesnek Máthé József okl. jegyzőt, a fenyédi kör segédjegyzőjét nevezte ki.

— **Vármegyénk közigazgatási bizottsága** tegnap délelőtt kishalmgyi Hollaky Arthur főispán elnökle alatt tartotta meg havi rendes ülését, melyen a tagok nagyszámban vettek részt. Damokos Andor dr alispán, Barabás András árvaszéki elnök, Kassay Albert dr tb. főorvos, Sziklay P. Gyula kir. tanfelügyelő, Diemár Károly kir. ügyész, Molnár Lajos kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató, Leichter Gyula kir. főmérnök-helyettes, Zonda József törvényhatósági m. kir. állatorvos és Daniel Lajos közigazgatási előadó tették meg havi jelentéseiket, melyek mindegyikét tudomásul vette a bizottság. A pénzügyigazgató jelentésével kapcsolatosan Lázár gróf főjegyző szólalt fel és a kir. adóhivatal jelenlegi szűk és egészségtelen helyiségét, valamint a személyzet kevés számát tette szóvá. Mire a pénzügyigazgató igyekezett mentségeket felhozni és az intézkedés elhalasztását javasolta. Ezzel szemben a bizottság sürgős intézkedést óhajtott s a pénzügyigazgatót és alispánt a dolgok megvizs-

galására — jövő ülésen való javaslatlással kötelezettségével — felhívta. Ezután több községi, közbirtokossági és magánügy nyert elintéztést, ebadokat törültek s állami adóért 12 esetben rendelték el az adózók ingatlanaira a dologi végrehajtást. Az ülés tárgysorozata 83 pontból állott s kevéssel délelőtt ért véget.

— **Rákóczi emlékünnepe városunkban.** A székelyudvarhelyi m. kir. állami főreáliskola folyó évi április 2-ikára nagyszabásu Rákóczi-emlékünnepezt rendezését tervezi. Az emlékünnepezt a városi vigadóban lesz s a rendező-bizottság élén Nosz Gusztáv tanár áll, kinek fősegítő társa Lukács Imre dr tanár. Az ünnepély tervbe vett műsora, mint fentebb említettük olyan nagyszabásúnak ígérkezik, amely méltó lesz egy a rendezőkhöz, valamint II. Rákóczi Ferencz dicső emlékezetéhez. A végleges műsor még nincsen megállapítva s azt csak később közölhetjük. Annnyit azonban már most is tudunk, hogy Herczeg Ferencz »Ocskai brigádéros« című nagy sikert aratott történelmi színművéből mutatnak be jeleneteket az erre felkért műkedvelők és pedig: Ocskay László személyesítője Jánossy Dezső lesz. Tisza Ilona: Szabó Ilonka, Czinka Panna: Félegyházy Mariska. A színdarabban részt vesznek a főreáliskola tanulói is. Ezen kívül Rákóczi Rodostóban cím alatt melodramát ad elő özv. Groákné Szabó Kata. A melodramához a zenekíséretet Roediger Melanie játssza. Szaval Hann. Pepi. Tároga-ton játszik Milidanovics honvéddr. Zongorán játszik Hollaky Arthur főispán. A palotás régi magyar táncot jelmezben fogja bemutatni 12 pár. Csak ezekből a pontokból is láthatjuk, hogy az ünnepély, melyet táncmulatság fog követni, minő ritka műélvezetekre nyújt kilátást s maga a műsortervezet már eleve magában foglalja egy a nagy erkölcsi, mint az anyagi siker. S bizonyára szép jövedelmet hoz fele részben a Kassán emelendő Rákóczi-szoborra, fele részben pedig a főreáliskolai tanulók kirándulási alapja javára.

— **Tanítóválasztás.** Weigel Gyula okleveles tanítót városunkból az esztergomvármegyei Gyiva község rendes tanítónak választotta.

— **A Földhitelintézet 40 éves jubiláris közgyűlése.** A Magyar Földhitelintézet, mely a székely mentőkezezőből oly derekasan kivette a részét, s különösen vármegyénk gazdaközönségét kötelezte igen nagy hálára, e hó 15-én tartja Budapesten 40 éves jubiláris közgyűlését. A közgyűlésen vármegyénk birtokosai is képviseltetni fogják magukat s ebből a célból szerdán délután értekezlet volt Daniel Lajos vargasi nagybirtokos elnökle alatt a kirendelt vármegyeházi irodahelyiségében. A kerületi közgyűlés az e vármegyei tagok képviseletével Hlatky Miklós kir. főreáliskolai tanár, gazdasági egyleti titkárt bizta meg.

— **A fizetésemelés és a tisztviselők.** A mióta nyilvánosságra jutott a tisztviselők fizetés emelésére vonatkozó törvényjavaslat egy a sajtóban, mint a tisztviselők körében egyre több a kifogás ellene. Ujabbban a kir. törvényszéki bírák tartottak és a vármegyei tisztviselők tartanak országos értekezletet Budapesten, hogy jogos érdekeiket megvédelmezzék. A törvényszéki bírák értekezletére városunkból Csánády Zsolt kir. járásbíró és Diemár Károly kir. ügyész voltak kiküldve. A vármegyei tisztviselők gyűlésére Damokos Andor dr alispán és Válenstik Ferencz dr tiszt főügyész utaznak fel.

— **A nép ünnepe.** Városfalva közönségének vasárnap nevezetes ünnepe volt. Szabady Tivadar, az oklándi járás h. főszolgabírája ekkor adta át Darányi Ignác dr földmívelésügyi miniszter elismerő okiratát és 50 korona jutalmat aranyban Rigó János városfalvi gazdasági cselédnek igen szép és megkapó ünnepség keretében. Péter Sándor unitárius lelkész mondott előbb lelkes beszédet a munka nemesítő hatásáról s ennek végeztével az Isten házában, általános lelkesültségtől és meghatottságtól kísérve, Szabady főszolgabíró átadta a hűseges, becsületes munka jutalmát Rigónak, a ki szép szavakkal mondott köszönetet. Majd a község derek papja buzdító beszédet tartott s az Országos Gazdasági Cseléd-pénztárba való belépést ajánlotta hűveinek.

— **Felolvasás az iparosok részére.** Az iparosok részére rendezett felolvasások során az elmúlt vasárnap gróf Lázár Ádám vármegyei főjegyző értekezett nagyszámu közönség előtt »Honvédelmünk a mult«-ban cím alatt. A rendkívül érdekes felolvasást gyakran szakította meg a közönség helyeslése s mikor

honvédelmünk jelen állapotát érintette a felolvasó, percekig éljeneztek. A felolvasás hatása oly nagy volt, hogy a polgárság körében mozgalom indult meg az iránt, hogy jelenleg a képviselőházban tárgyalta katonai javaslatok ellen tiltakozó népgyűlést rendezzenek.

— **Meglopott kereskedő.** Perszián János helybeli nagy ruhakereskedő udvaráról — még eddig ismeretlen tettesek — két üres faladát és egy kicsomagolatlan áruval telt nagy ládát loptak el. A kár 1000 koronára tehető s a rendőrség még eddig csak a tettesek nyomát üti botl. A magistratus bölcsessége folytán ugyanis a rendőralapítvány állás maig sincsen betöltve s így a főkapitánynak nem áll egyetlen olyan intelligens tisztviselő sem rendelkezésére, a kire ilyen dolgokat rá lehetne bízni. Különben minek is; itt ugyanis a polgárság jogos érdekéről van szó... (Beküldetett).

— **Ertesítés.** A múlt évi farsang végén valaki elvesztett volt egy karpereczet, mely megtalálván, most hozzám letétbe helyeztetett s jogos tulajdonosa — kellő igazolás után — tölem átveheti. Jung-Cseke Lajos, apát-plebános.

— **Az oklándi olvasókör** évi rendes közgyűlését e hó 15-én d. u. 4 órakor tartja meg a kör helyiségében, a melyre a kör tagjait tisztelettel meghívja. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. Számadás és költségvetés megállapítása. 4. Tisztújítás. 5. Javaslatok, indítványok tárgyalása. Jegyzés: Esté 7 órakor emlékezésül 1848. márczius 15-re mérsékelt áru ünnepi közvacsora leendő a kör helyiségében, a hol a részt venni kívánók szívesen láttatnak. A választmány határozatából: Benedek Imre elnök, Pál Ferencz jegyző.

— **Elintézett konfliktus.** Még az elmúlt évben történt, hogy Benedek János takácssegéd, a helybeli kerületi betegsegélyező pénztár tagja betegsége következtében, a megyei kórházba került. Benedek Jánosnak betegsége kivül szünetelése óta görbe volt az egyik lába s amint betegségeből kigyógyult, görbe lábát is megoperálták a kórházban. A megyei kórház igazgatósága és a betegsegélyező pénztár igazgatósága között ebből az operációból kifolyólag konfliktus keletkezett, melynek becsületsértési pör lett a vége. A mikor ugyanis a kórház számláját betérjesztette; a betegsegélyező pénztár a görbe láb gyógyítása idejére felszámított összeg kifizetését átíratban tagadta meg s átíratában téves információk következtében azt írta, hogy Benedek János lábát dr. Imreh Domokos, a kórház igazgató főorvosa és Egyed Balázs dr. orvos erőszakkal operálták meg. Imreh Domokos főorvos és Egyed dr. az átírat ezen kifejezéséért írásban elkövetelt rágalmazás címén feljelentést tettek a betegsegélyező pénztár igazgatósága ellen. A megtartott végtárgyaláson azután kiderült, hogy a betegsegélyező pénztár átíratát tévedésen alapult s ezért lapunk szerkesztője, Betegh Pál, aki tudvalevőleg a betegsegélyező pénztárnak az elnöke, a pénztár igazgatósága nevében bocsánatot kért a megbántott kórházi orvosoktól. Dr. Imreh Domokos és Egyed Balázs a bocsánatkéréssel megelégedtek és panaszukat visszavonták, mire a törvényszék az ügyet beszüntette. A betegsegélyező pénztár igazgatósága ülésén tárgyalván az esetet, a bocsánatkérést tudomásul vette s ezt jegyzőkönyvi kivonatban is tudatta a kórházi orvosokkal. Ennek a konfliktusnak az ismertetése pedig úgy kerül a nyilvánosságra, hogy lapunk szerkesztője a törvényszéki tárgyalás alkalmával azt is kijelentette, hogy amennyiben a sértést a betegsegélyező pénztár írásban követte el, a nyújtott elégtételt lapunkban közzé teszi.

— **A diphteria ellenes vérsavót** a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a hivatalos gyógyszerek közé iktatta s ezentul a kerületi betegsegélyező pénztárak terhére is épen úgy rendelhető, mint más egyéb megengedett gyógyszerek.

— **Kiadó lakás.** Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. a. egy 4 szoba, konyha, kamra, kettős pincze s ez utóbbiban mosókonyha és sütőkemence ápril 24-től kiadó. Bővebb felvilágosítás a lap kiadóhivatalában nyerhető.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Szerkesztői üzenetek.

Tanítónak. Lapunk mai számáról, mint láthatja, már le is vettük, hogy az udvarhelyvármegyei tanítóegyesület hivatalos lapja. Üres címért lapunk függetlenségét s azt a jogát, hogy a nyilvános ellenőrzést minden irányban az igazságnak megfelelően gyakorolhassa — egyesek jogtalan magán érdekeiért — nem vagyunk hajlandók oda engedni. Ezt a körülményt különben egyidejűleg írásban is tudomására juttattuk a tanítótestület elnökségének. Kívánságának különben legközelebb eleget teszünk és minden olyan esetet, a hol a tanítók az iskola rovására bankkönyveléssel és más ehhez hasonló üzletekkel foglalkoznak s hivatásukat voltaképpen csak mellékes dolgnak tekintik, nyilvánosságra hozunk. Az előfizetési kedvezményt azért nem vontuk meg, nehogy egyesekért az általános többség lakoljon, sőt kiterjesztjük, mert ezentul minden tanítónak egyformán évi 7 koronáért adjuk lapunkat.

Több cikkelyünk térszűke miatt jövő számunkra maradt.
E. K. K. Muzsna. Szép cikkelyének folytatása jelen számunkra későn érkezett. Közelebről hozni fogjuk. Szíves üdvözlét!

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Találmányi szabadalmak

bejelentését, védjegyek és mustrák belajstromoztatását előnyös feltételek mellett teljesíti **TAKACS GYÖZŐ és TARSÁ** elsőrendű mérnöki és hites szabadalmi ügyvivői iroda Budapest, VII. ker. Kerepesi-u. 40. sz. a. Felvilágosításokat a nevezett iroda, valamint a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala is készséggel nyújt ugy a vármegyebeli, mint a vidéki érdeklődő közönségnek. Ugyancsak a fenti czég mérsékelt áron szállít saját rendszere szerint készített kitérő fémcementet, mely vaskorlátoknak és hasonlók-nak kövekben való megerősítésénél ólom, vagy kén helyett meglepő eredménnyel alkalmazható. Acetylen- és villamos világítási berendezések, kellékek nagyban és kicsiben. Költségvetések, előméretek szerkesztése.

MELEG SÓSFÜRDŐ!

Minden hétfőn, szombaton és vasárnap a **Gergely Ferencz sósfürdőjén** meleg fürdő kapható. A fürdőszobák és az ezek előtt levő folyosó fűtve van. Egy kádfürdő ruhával 45 kr.

Legfinomabb cukrász-sütemények *Ernst György cukrászatában* Székely-Udvarhelyt (Főter, piaczsor) kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Szabad kézből eladó egy ötezer lakossal biró, legelőnkebb havasalt nagyközsgben, a legjobb forgalmi helyen (piacstéren) levő izléses és kényelmes új ház. Ehez tartozik egy bolthelyiség, 2 lakószoba, konyha, kamra, kettős pincze, sütőkemence, fatartó és egy külön épült nyári konyha, valamint egy dusan termő veteményes kert. Venni szándékozók a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalától bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

1215—903. polg. szám.

Hirdetmény.

Dr Gramling László székelyudvarhelyi kir. jegyző-helyettes közjegyző-óvadéka fejében az udvarhelymegyei takarékpénztár részvénytársaság által ezen összegben való tulajdonjoga fenntartásával a közjegyzői biztosítási letéti napló 59. tétele alatt a székelyudvarhelyi m. kir. adóhivatalhoz befizetett 4000 korona készpénznek a vezett takarékpénztár részére leendő kiutalása a kolozsvári kir. közjegyző kamara a kir. ügyéség meghallgatása után engedélyezvén, az 1893. évi 35. törvénycikk 44. §-a értelmében a törvényszék hirdetményileg felhívja mindazokat kik ezen biztosítékra az idézett törvénycikk 173. §-a értelmében törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket 3 hó alatt jelentse be, ezen hirdetménynek a hivatalos lapban hamadszori közzététele napjától számítva, mert különben azok tekintetbe vétele nélkül foglaltatósítók kiadása iránt intézkedni.

A kir. törvényszéknek Székelyudvarhely 1903. évi február hó 19-én tartott üléséből.

Gergely Ferencz,
t. jegyző.

Dr Bodolla Gábor
elnök.

1044—902. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kereskedelmi kir. törvényszék 1901. V. 119. 676/p. számú végzése következtében dr. Papp Ferencz ügyvéd által képviselt Gárdai Biztosító Szövetkezeté javára Bartha Andrád Bardoczi lakos ellen 345 K 64 f s jár. erejű 1902. évi február hó 22-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 640 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 4 fehér szőtehen nyilvános árverésen aladnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró ság 1901-ik évi V. 474/9 számú végzése folytán 345 K tőkekövetelés, ennek 1901. évi szeptember hó 1. napjától járó 6 százalék kamat 1/3 százalék váltódíj és eddig összesen 138 60 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Bardoczon alperesnél leendő eszközölésére 1903. évi márczius hó 14-ik napján délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében késő pénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szűkség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1903. évi február hó 9-én

POLLÁK IGNÁCZ
kir. bírósági végrehajtó

SCHICHT-SZAPPAN

„szarvas”

jegye

„kulcs”

Legjobb, legkiadósabb és azért
a legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható.

Ment minden káros alkatrésztől

Bevásárlásnál ügyeljünk, hogy minden darab szappanon a
SCHICHT név vagy valamelyik fenti védjegy rajta legyen.